

Forlig om den fremtidige skolestruktur i Herning Kommune, 20. maj 2014

Indledning

Byrådet har en forpligtelse til at tilrettelægge skolestrukturen til hele kommunens bedste. Samtidig stiller folkeskolereformen, som træder i kraft 1. august 2014, helt nye krav til det faglige indhold af undervisningen.

Reformen har tre overordnede mål: At udfordre alle elever, så de bliver så dygtige som overhovedet muligt. At mindske betydningen af social baggrund i forhold til de faglige resultater. Og at styrke tilliden til – og trivslen i – folkeskolen, blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Herning Byråd har fået udarbejdet en aktuel analyse af skolestrukturen. Formålet er at få drøftet og vurderet på hvilke områder, den nuværende struktur understøtter implementeringen af de tre overordnede mål. Og på hvilke områder den nuværende struktur er en barriere for samme implementering. Analysen, og de drøftelser, den har afstedkommet, er grundlaget for de ændringer i skolestrukturen i Herning Kommune, som partierne bag dette forlig bakker op om.

At forholde sig til skolestrukturen i en kommune er altid en svær øvelse. En lang række hensyn skal vejes mod hinanden. For det enkelte lokalsamfund, i den enkelte landsby, betragtes skolen ofte som et centralt omdrejningspunkt i bestræbelserne på at skabe sammenhængskraft og sammenhold. Med dette forlig har partierne bag tilstræbt den bedst mulige balance mellem folkeskolereformens krav og hensynet til lokalområderne.

Ledelsen af Herning Kommunes skoler

Skoleledelsens rolle understreges af alle aktører omkring skolen i disse år. Folkeskolereformen understreger betydningen yderligere. Skoleledernes kompetencer er afgørende for at få det fulde udbytte af folkeskolereformens mange nye muligheder.

Skoleledelsens opgave er at sikre et højt, fagligt niveau og god undervisning på skolen. Skolelederen er formidler af det gode samarbejde til alle på skolen og skal kunne motivere medarbejderne og rekruttere nye, kompetente medarbejdere efter behov.

Forligspartierne ønsker at bidrage til en styrket skoleledelse på alle skoler. Derfor aftales det, at forvaltningen – i praksis Center for Børn og Læring og Herning Kommunes HR-afdeling – skal spille en markant og afgørende rolle ved fremtidige ansættelser af skoleledere i Herning Kommune.

På den måde sikres det, at de skoleledere, der ansættes, både indfrier de lokale forventninger, men samtidig aktivt kan fungere i det fælles ledelsesrum i skolevæsenet og i Herning Kommune. Implementeringen af byrådets mål for udvikling af den lokale folkeskole styrkes.

Som følge af skolestruktur-ændringerne beder partierne bag dette forlig forvaltningen overveje, om det vil være hensigtsmæssigt at anvende rotation på ledelsesområdet i et eller flere tilfælde.

Børne- og Familieudvalget vil sammen med forvaltningen følge udviklingen i de faglige resultater og trivselsmålingerne på de enkelte skoler for at sikre, at de forbedres år for år.

Med en decentral implementering af skolereformen og udviklingen af børnenes kompetencer kommer der uvilkårligt stor fokus på lederens kompetencer. I Herning Kommune er der fastlagt et kompetenceforløb for alle ledere på skoler og dagtilbud.

1. Introforløb med mentor (første 1/2 år efter ansættelse)
2. Basisuddannelse i ledelse (inden for det første år af ansættelsen)
3. Diplom i ledelse (påbegyndes inden tredje ansættelsesår og afsluttes inden for maksimalt seks år)
4. Supplerende uddannelse og kompetenceudvikling (hvert tredje år ud fra lederens konkrete behov).

Medarbejderne

Lærernes, børnehaveklasseledernes og pædagogernes betydning for implementeringen af den nye folkeskolereform og byrådets mål for skolerne i Herning Kommune kan ikke overvurderes.

Det er helt afgørende, at skolens professionelle, pædagogiske personale er veluddannet, motiveret og har overskud i samarbejdet med elever, forældre, ledelse og andre. Herning Kommunes folkeskoler skal være moderne og attraktive arbejdspladser med mulighed for sparring og faglig udvikling.

Skoleområdet i Herning Kommune er kendt for at have dygtige og kompetente medarbejdere. Derfor er det naturligt, at Herning Byråd i sit politiske grundlag for 2014-2018 tilkendegiver, at medarbejderne skal inddrages i de beslutninger, der skal træffes som følge af folkeskolereformen. Af aftaleteksten om implementeringen af folkeskolereformen fremgår det, at byrådet ønsker, at så mange beslutninger som muligt træffes decentralt på skoleniveau.

Dette synspunkt fastholdes med dette forlig, og det har også betydning for lærernes arbejdstidsforhold. I alle sammenhænge understreges det med dette forlig, at samarbejde på den enkelte skole mellem ledelse og medarbejdere er afgørende vigtigt for at få det fulde udbytte af folkeskolereformen.

Er der skoler, hvor udviklingen har behov for at blive understøttet, bistår Center for Børn og Læring proaktivt med det. Forvaltningen følger denne udvikling på de enkelte skoler tæt og rapporterer til Børne- og Familieudvalget efter behov.

Kompetenceudviklingen, der er en central del af skolereformen, bliver i Herning Kommune udformet som en kompetenceplan for de kommende seks år. Kompetenceplanen bliver udarbejdet i samarbejde med Ikast-Brande Kommune for at skabe så store hold, at uddannelsen kan lægges i Birk.

Kompetenceplanen aftales i samarbejde med Herningegnens Lærerforening og BUPL og styres af en styregruppe, hvor også Herningegnens Lærerforening og BUPL deltager sammen med nævnte kommuner.

Kompetenceplanen omfatter tre indsatsområder:

1. Linjefagsuddannelse
 - a. I 2014 – 2015 Tysk, historie og natur/teknik
 - b. I 2015 – 2016 Håndværk og design m. fl
2. Ressourcepersoner i skolen
3. Pædagogisk kompetenceudvikling med elevernes/børnenes læring og trivsel i fokus

Der henvises i øvrigt til ”Aftale om implementeringen af den nye folkeskolereform af 18. september 2013”, afsnittet på side 5 om kompetenceudvikling i Herning Kommune i forbindelse med folkeskolereformen.

Fremadrettet ønsker parterne bag dette forlig at tilkendegive, at samarbejdet om lærernes arbejdstid i al overvejende grad sker på skoleniveau og involverer skoleledelsen og medarbejderne (ledelsen og MED-udvalget) og i fornødent omfang skolebestyrelsen.

Aftaler om et sådant samarbejde bør indeholde retningslinjer for tid til lærernes forberedelse, tilstedeværelsen på skolen og efteruddannelse. Andre forhold kan inddrages efter lokalt ønske. Såfremt der ikke umiddelbart er enighed mellem parterne om indgåelsen af en aftale på skoleniveau, kan forvaltningens ledelse inddrages. Såfremt der stadig ikke er enighed om at indgå en aftale på skoleniveau, gælder vilkårene for lærernes arbejdstid angivet i skolelederens aftaleudkast i det kommende skoleår.

Lærernes videreuddannelse er ligeledes central, når kravene til øget inklusion og fokus på elevernes læring bliver kerneområder i undervisningen.

Dansk og matematik vægtes i skolereformen som hovedfag, der er forudsætningen for øget kvalitet på de øvrige fagområder.

Med baggrund i erfaringerne fra læseprojektet ”Vi læser for livet”, hvor udgangspunktet var, at læsning er grundlaget i alle fag, iværksættes et matematikprojekt, der inddrager de lærere, der underviser i de naturvidenskabelige fag.

Den fremtidige struktur

Forligspartierne er enige om følgende strukturændringer:

- 1. Feldborg Skole lukkes, og skolebørnene flyttes til Haderup Skole med virkning fra 1. august 2015.**
- 2. Nøvling Skole lukkes, og skolebørnene flyttes til Sinding med virkning fra 1. august 2015.**

Eleverne fra den sammenlagte skole fortsætter herefter i 7.-9. klasse på Vildbjerg Skole.

- 3. Holtbjergskolen lukkes, og skolebørnene flyttes med virkning fra 1. august 2015 til Herningsholmskolen.**

Forligspartierne forpligter sig til at finde otte millioner kroner til anlæg i forbindelse med budgetlægningen for 2015.

Specialklasserækken ”Nieren” på Holtbjergskolen, som er for børn med ADHD, placerer forvaltningen på andre skoler i forbindelse med planlægningen af skoleåret 2015/2016.

- 4. Kølkær Skole og Arnborg Skole sammenlægges med virkning fra 1. august 2015. (Et skoledistrikt – Arnborg/Kølkær Skoledistrikt, én bestyrelse, én leder, to matrikler).**

I 7.-9. klasse fortsætter børnene på Lind Skole.

5. **Hodsager Skole og Aulum Byskole sammenlægges med virkning fra 1. august 2015 (Èt skoledistrikt – Aulum/Hodsager Skoledistrikt, én bestyrelse, én leder, to matrikler). Den nye, fælles skole ledes fra Aulum.**

6. **Ilskov Skole og Sunds Skole sammenlægges med virkning fra 1. august 2015 (Èt skoledistrikt – Sunds/Ilskov Skoledistrikt, én bestyrelse, én leder, to matrikler). Den nye, fælles skole ledes fra Sunds.**

På alle skoler, berørt af dette forlig, igangsætter ledelsen en fælles proces for eleverne, forældrene/skolebestyrelsen og personalet med henblik på at skabe en frugtbar, fælles kultur.

Det forudsættes naturligvis, at den decentrale ledelse på skolerne tilstræber, at lærernes arbejdstid tilrettelægges således, at den enkelte lærer har sin fulde daglige arbejdstid på en enkelt matrikel.

Lokale skoleudviklingsfællesskaber:

Sdr. Felding og Skarrild, samt Vinding og Ørnvej, forpligtes på yderligere at udvikle deres skolefællesskaber, gerne med sigte på senere fælles skoledistrikt. Fællesskabet skal bringe børnene mere sammen og indeholde konkrete samarbejdsprojekter, for eksempel kompetenceudvikling, læseprojekter, naturprojekter og bevægelse mv.

Ny skole Hammerum/Gjellerup:

Forligspartierne bekræfter, at i forlængelse af budgetkonferencen i april 2014 arbejdes der nu med tre mulige spor:

1. Det undersøges, om det er muligt at bygge en ny skole til erstatning for skolerne i Hammerum og Gjellerup, med tilhørende hal og SFO-løsning, for alt i alt højst 200 millioner kroner. Placering ved Hammerum Hallen.
2. Det undersøges hvilke ting på hhv. Gjellerup- og Hammerum skoler, der med fordel kunne blive renoveret, såfremt der alt i alt afsættes 60 millioner kroner til formålet. Undersøgelsen sker med fokus på, at skolerne på fyldestgørende måde kan fungere som skoler også under den nye folkeskolereform.
3. Det undersøges, hvad økonomien er i en eventuel ny skole i Gjellerup. A: 0.-6. klassetrin. B: 0.-9. klassetrin. I begge tilfælde inklusiv hal, som enten kan ligge ved Hammerum eller Gjellerup Skole. Både A- og B-scenariet betyder, at behovet for renovering af Hammerum Skole samt økonomien heri skal vurderes.

Forvaltningen præsenterer et oplæg på budgetkonferencen i august 2014.

Provenu, ny skolestruktur

Nr.	Scenarie	Provenu pædagogisk personale	Provenu øvrige områder	Udgifter buskørsel	Samlet provenu	Anlæg skole
1	Feldborg Skole til Haderup Skole	1.030.395	251.000	-125.000	1.156.395	0
2	Nøvling Skole til Sinding Skole	1.310.585	280.000	-125.000	1.465.585	0
3	Holtbjergskolen til Heringsholmskolen	303.604	1.098.000	0	1.401.604	8.000.000
4	Kølkær skole sammenlægges med Arnborg Skole	0	0	0	0	0
5	Hodsager sammenlægges med Aulum Skole og ledes fra Aulum	0	0	0	0	0
6	Ilskov Skole sammenlægges med Sunds skole og ledes fra Sunds	0	0	0	0	0
	SUM				4.023.584	

Anvendelsen af de frigjorte resurser ved strukturændringerne

Der er mellem forligspartierne enighed om, at frigjorte midler ved justeringerne af strukturen skal anvendes til at kvalitetsudvikle og sikre en stærk folkeskole. Pengene skal gå til temaerne nævnt herunder.

Børne- og Familieudvalget skal genoverveje, om der skal ske en omprioritering af den nuværende resurseanvendelse for at få taget hånd om udfordringerne på en eller flere af de nævnte skoler og fremsætte konkret forslag herom senest på byrådets budgetkonference i foråret 2015.

Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til de faglige resultater/Dansk som andet sprog/Inklusion

En del elever i Herning Kommunes folkeskoler har ikke dansk som modersmål. Det kan give problemer med danskundskaberne og deraf følgende problemer med at videreudanne sig eller i det hele taget at finde ordentligt fodfæste på det danske arbejdsmarked og i det danske samfund.

Elever, der har ringe danskundskaber og dansk som andetsprog, tilbydes derfor holdundervisning i dansk som andetsprog i et antal lektioner pr. uge i op til to år.

Skolelederen kan beslutte, at en elev skal modtage undervisning i dansk som andetsprog ud over de obligatoriske to år.

Knæk Kurven-strategierne, der har øget inklusionen på skoler og dagtilbud i Herning Kommune, skal opdateres og udvikles, så de tilpasses målsætningen fra folkeskolereformen: ”Alle børn skal blive så dygtige, de kan”.

Erfaringerne fra Knæk Kurven og forskningen viser, at udviklingen af læringsmiljøerne er helt central. Læringsmiljøerne skal være præget af et fælles sprog med fokus på den udvikling, barnet og dets omgivelser skal opleve.

Udviklingen af nye strategier, der øger inklusionen i dagtilbud og skoler, skal fokusere på kvaliteten i læringsmiljøerne. Kvaliteten skal være kendetegnet ved, at lærerne får mulighed for at mestre undervisningsopgaven med adgang til specialistviden i form af resursepersoner.

Strategierne skal ligeledes omfatte nye former for forældreinddragelse. Desuden skal der sættes fokus på progression i børnenes læring, så de bliver i stand til at indgå i en ungdomsuddannelse.

Inklusions-strategierne skal indeholde en plan for økonomisk omfordeling, så skolerne decentralt kan beslutte og iværksætte initiativer, der styrker inklusionsindsatsen.

Folkeskolereformen pålægger kommunerne at øge indsatsen mod virkningerne af den negative, sociale arv, som betyder, at nogle elever får et mindre tilfredsstillende udbytte af undervisningen.

Nogle skoler har en særlig udfordring på dette område – det drejer sig om Brændgaardskolen, Vestervangskolen, Sdr. Felding Skole, Gullestrup Skole, den gamle Kølkær Skole og Herningsholmskolen/Holtbjergskolen.

Der afsættes 1,8 millioner kroner pr. år fra 1. august 2015 til indsatsen ”dansk som andetsprog”, samt 2 millioner kroner pr. år fra 1. august 2015 til inklusionsprojekter.

Erhvervsklasser

Der gøres en særlig indsats for elever på 8. og 9. årgang, der har meget ringe faglige kundskaber i dansk og matematik, og som har utilstrækkelige personlige kompetencer til at få et tilfredsstillende udbytte af normalundervisningen.

Skolerne med overbygning i Herning Kommune har i samarbejde med UngHerning etableret Erhvervsmuligheden for skoleåret 2014–2015. Dette tilbud er for elever, der lærer mest og bedst, når teori og praksis går hånd i hånd i et forløb, hvor elevernes motivation er en særlig væsentlig faktor for undervisningens konkrete gennemførelse.

Undervisningen målrettes, så den gør den enkelte elev parat til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Fra skoleåret 2015–2016 udvides erhvervsklasseordningen, så alle skoler med overbygning er med i ordningen. Skolerne samarbejder, og der oprettes flere erhvervsmuligheder med forskellige profiler tilpasset de lokale forhold.

De forskellige erhvervsmuligheder tager overordnet udgangspunkt i beskrivelsen i fællesmodellen for Brændgårdskolen, Vestervangskolen og Lundgårdskolen.

7-12 elever pr. klasse målt som helårsheder. Den enkelte elev er tilknyttet erhvervsklassen i et omfang, tilpasset elevens konkrete behov. Eleven er fortsat tilknyttet sin normalklasse. Erhvervsklassen har åbent tre dage pr. uge a fem lektioner.

Der afsættes pr. 1. august 2015 yderligere 250.000 kroner pr. år til formålet.

Elevtransport/busser

De geografiske afstand i Herning Kommune betyder, at der nødvendigvis må være stor opmærksomhed omkring skolebuskørsel. Dels er der en række lovgivningsmæssige krav til eksempelvis ventetider, som skal overholdes. Dels handler det om, at skolebuskørslen tilrettelægges så optimalt som muligt, så børnenes transporttid ikke bliver for lang.

Herning Kommune tilbyder skolebuskørsel ud fra de afstandskriterier, som er fastsat i loven. For eksempel har elever til og med 3. klasse krav på skolebuskørsel, når skolevejen er længere end 2,5 kilometer.

Forligspartierne understreger vigtigheden af, at skolebuskørslen planlægges og gennemføres således, at ventetiden for børnene ikke bliver for lang. Der kan i enkelte skoledistrikter være behov for, at der indsættes flere busser med særligt henblik på at nedbringe transporttiden for børnene.

Ud over skolebuskørsel har forligspartierne generelt fokus på, at børnenes vej til skole er så sikker som muligt. Færdselsundervisning af eleverne er en vigtig indsats. Samtidig er det vigtigt, at den enkelte skole i samarbejde med forældrene forholder sig aktivt til, hvordan man skaber sikre skoleveje og trafikforhold, så børnene er klædt på til en sikker fremtid i trafikken.

Forligspartierne forpligter sig til pr. 1. august 2015 at afsætte penge til at forbedre køretiden ind mod Vinding Skole, hvor køretiden erkendes at være for lang i dag. Endvidere skal forvaltningen fremlægge et overblik over eventuelle nye ruter som følge af struktur-ændringerne, hvor køretiden i skolebusser pr. 1 august 2015 eventuelt kan blive for lang. Det skal ske med afsæt i ovennævnte signaler. Hvis det giver anledning til yderligere ruter, forpligter forligspartierne sig til inden 1. august 2015 at finde penge til dette.

Langtidsholdbar løsning

Partierne bag dette forlig har bestræbt sig på at stable en langtidsholdbar løsning på benene omkring Herning Kommunes skolestruktur.

Partierne tilkendegiver med dette forlig, at skolestrukturen som udgangspunkt ligger fast i den kommende otte-årige periode.

Dog kan der opstå for eksempel lovgivningsmæssige ændringer, særlige ønsker fra skolebestyrelser med videre, som kan betyde, at skolestrukturen også inden for den otte-årige periode vil blive genstand for diskussion.

Høringsfasen

I henhold til bekendtgørelsen fra Undervisningsministeriet om proceduren ved skolenedlæggelser gælder – også ved sammenlægninger af skoler:

- 8 ugers frist til fremsættelse af indsigelser

- Hvis der kommer indsigelser, kan vedtagelse tidligst ske fire uger efter udløbet af indsigelsesfristen

Tidsplan

1. behandling BFU		4. juni	
1. behandling ekst.ordin. byråd		Onsdag 18. juni	
Høring (8 uger)		19/6 – 14/8	
Hvis indsigelser (4 uger)		14/8 – 11/9	
2. behandling ekst.ordin. BFU		2. sept.	
2. behandling Byråd		16. sept.	

Dagtilbudsområdet

Forliget om skolestrukturen i Herning Kommune har også indvirkning på dagtilbudsområdet. I flere lokalområder opstår nye situationer omkring de eksisterende dagtilbud. Som princip signalerer forligspartierne, at tilbuddet til de 0-6 årige børn forbliver i lokalområdet.

Der igangsættes en proces, som forankres i Børne- og Familieudvalget, hvor forældre, berørte institutioner og idrætsforeninger inddrages. Målet er at få mere viden om, hvilke ønsker de berørte parter har til fremtidens løsninger og behov omkring dagtilbud, foreningsaktiviteter med videre uden for skoletid. Dette sker i forlængelse af de ændringer, der nu sker i skolestrukturen.

Drøftelserne skal være tilendebragt inden udgangen af 2014 med henblik på implementering 1. august 2015.

Provenuet

Forligspartierne tilkendegiver, at det eventuelle provenu ved ovenstående forbliver på daginstitutionens område. De første op til 200.000 kroner reserveres forlods til et tre-årigt projekt (Et Lokalt Kraftcenter), fremsendt fra Holtbjerg Fritidscenter til Børne- og Familieudvalget.

Herning, den 20. maj 2014

Borgmester

Venstre

Enhedslisten

Kristendemokraterne

Socialistisk Folkeparti
